

РІШЕННЯ

разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.725.112 про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) **Наталія КАЛЬКА**, 1979 року народження, громадянка України, освіта вища: у 2001 році закінчила Львівський національний університет імені Івана Франка за спеціальністю «Психологія» та здобула кваліфікацію психолог дослідник і викладач, працює на посаді старшого викладача кафедри практичної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ, виконала акредитовану міждисциплінарну освітньо-наукову програму «Психологія та менеджмент організації».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.112, утворена наказом Львівського державного університету внутрішніх справ, Міністерства внутрішніх справ України, м. Львів від 24 грудня 2024 року № 517, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради -

Євгена КАРПЕНКА, доктора психологічних наук, доцента, професора кафедри практичної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ

Рецензента -

Ольги УГРИН, кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри загальної та соціальної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ

Офіційних опонентів -

Ігоря ПОПОВИЧА, доктора психологічних наук, професора, професора кафедри психології факультету психології, історії та соціології Херсонського державного університету

Ігоря ГАЛЯНА, доктора психологічних наук, професора, професора кафедри теоретичної та практичної психології Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»

Оксани МАТЛАСЕВИЧ, доктора психологічних наук, доцента, завідувача кафедри психології Навчально-наукового інституту соціально-гуманітарного менеджменту Національного університету «Острозька академія»,

на засіданні «14» лютого 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування» за спеціальностями 053 «Психологія», 073 «Менеджмент» (міждисциплінарна освітньо-наукова програма «Психологія та менеджмент організації») Наталії КАЛЬЦІ на підставі публічного захисту дисертації ««Екзистенційні переживання здобувачів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання у кризові періоди суспільства», з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія».

Дисертацію виконано у Львівському державному університеті внутрішніх справ, Міністерства внутрішніх справ України, м. Львів.

Науковий керівник В'ячеслав БЛІХАР, доктор філософських наук, професор, директор навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для досліджуваної галузі знань, та характеризується єдністю змісту, а також точністю викладення матеріалу.

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, у якій наведено теоретичне узагальнення і нове розв'язання проблеми екзистенційних переживань здобувачів закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що: уперше узагальнено та систематизовано теоретико-методологічні засади особливостей екзистенційних переживань особистості в умовах кризової реальності та створено теоретичну модель «Спіраль екзистенції»; виокремлено рівні та типи екзистенційних переживань здобувачів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання; визначено основні підходи до роботи з екзистенційними переживаннями особистості на трьох етапах (афективному, перцептивно-когнітивному та сенсоутворювальному); розкрито концептуальні засади програми розвитку екзистенційних переживань особистості, що ґрунтується на інтегрованому підході з використанням різних психокорекційних та психотерапевтичних напрямків; визначено основні підходи в роботі з екзистенційними переживаннями, що полягають у використанні технік арттерапії, гештальттерапії, логотерапії, екзистенційного аналізу та позитивної психотерапії. Набули подальшого розвитку психологічні категорії «екзистенційні переживання», «екзистенційна сповненість», «екзистенційна зрілість», «екзистенція життя», «екзистенція смерті», а також психокорекційні підходи в роботі з екзистенційними переживаннями особистості; поглиблено уявлення про чинники екзистенційних переживань особистості в кризові періоди суспільства.

Дисертація виконана державною мовою, відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу

вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а обсяг її основного тексту відповідає вимогам міждисциплінарної освітньо-наукової програми «Психологія та менеджмент організації».

Здобувачка має 21 наукову публікацію за темою дисертації, з них 5 статей у наукових фахових виданнях України категорії «Б», зокрема:

1. Калька Н. М., Кузьо Л. І. Статеві-віковий аспект емоційних переживань в умовах воєнних дій в Україні: арттерапевтична техніка «Чорний квадрат». *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна*. Випуск 1. 2023. С. 31-38. DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8458/2023-1-5>;

2. Калька Н. М. Емпіричне дослідження особливостей прояву складників екзистенції у здобувачів вищої освіти в умовах воєнного конфлікту в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна*. Випуск 2. 2023. С. 16–23. DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8458/2023-2-3>;

3. Калька Н. М. Екзистенція та екзистенційні переживання студентської молоді України під час воєнних дій: результати емпіричного дослідження. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. Випуск 5. 2023. С. 83–89. DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.5.14>;

4. Калька Н. Особливості екзистенції життя у здобувачів вищої освіти: якісний аналіз результатів дослідження. *Габітус*. Випуск 56. 2023. С. 75–79. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.56.12>;

5. Калька Н. Екзистенційні переживання особистості: філософсько-психологічний аспект. *Габітус*. Випуск 65. 2024. С. 155–160. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2024.65.27>.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження та рекомендації:

1. Євген КАРПЕНКО, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри практичної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ: недостатньою мірою використано теоретичну модель (рівні екзистенційних переживань) для аналізу емпіричних результатів. Аналіз сфер особистості, хоча і є важливим, проте не завжди безпосередньо співвідноситься із рівнями екзистенційних переживань, що може ускладнити інтерпретацію результатів та їх інтеграцію в теоретичний контекст; доцільно було б дослідити, які саме особистісні ресурси (наприклад сила волі, оптимізм, віра в себе та ін.), соціальні ресурси (наприклад підтримка сім'ї, друзів, науково-педагогічних працівників та ін.) та духовні ресурси (наприклад віра, цінності тощо) допомагають здобувачам вищої освіти впоратися з екзистенційними викликами.

2. Ольга УТРИН, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та соціальної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ: дослідження проводилося на вибірці студентів з різних регіонів України. Проте,

можливо, необхідно було дослідити й міжкультурні відмінності в переживанні екзистенційних криз, які не були враховані в роботі.

3. Ігор ПОПОВИЧ, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології факультету психології, історії та соціології Херсонського державного університету:

було б доцільно приділити більше уваги порівняльному аналізу особливостей прояву екзистенційних переживань у здобувачів вищої освіти різних регіонів, враховуючи соціокультурні та інші регіональні особливості, які можуть впливати на екзистенційні переживання здобувачів вищої освіти.

4. Ігор ГАЛЯН, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри теоретичної та практичної психології Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»:

загалом, екзистенційні переживання є динамічним процесом, тому вартувало б простежити цю динаміку впродовж усіх років навчання, а відтак здійснити порівняльний аналіз отриманих результатів на початку та під кінець навчання, а також дослідити їх особливості прояву у посткризовий період, як от закінчення війни.

5. Оксана МАТЛАСЕВИЧ, доктор психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології Навчально-наукового інституту соціально-гуманітарного менеджменту Національного університету «Острозька академія»:

доцільно було б залучити до емпіричного дослідження також і здобувачів закладів вищої освіти із класичних університетів. Завдяки цьому була б можливість більш точно визначити зумовленість екзистенційних переживань студентів особливостями освітнього простору у ЗВО зі специфічними умовами навчання чи іншими чинниками.

Результати відкритого голосування:

«За» __5__ членів ради,

«Проти» _0_ членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.112 присуджує Наталії КАЛЬЦІ ступінь доктора філософії з психології та менеджменту персоналу галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування» за спеціальностями 053 «Психологія», 073 «Менеджмент», міждисциплінарна освітньо-наукова програма «Психологія та менеджмент організації».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради
доктор психологічних наук, доцент

Євген КАРПЕНКО

Підпис Євгена Карпенка
перший проректор Радми СТРОУЧКИ
14.02.2025